

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Nr. 01/4-5227
08.09 2017

Ministerul Finanțelor
Ministerul Afacerilor Externe
și Integrării Europene
Centrul de Implementare
a Reformelor

În temeiul Legii nr. 317 din 18.07.2003 cu privire la actele normative ale Guvernului, Ministerului Economiei și Infrastructurii transmite spre examinare și avizare proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova prin fuzionarea Instituției Publice „Căpitănia Portului Giurgiulești” cu Întreprinderea de Stat „Registrul Naval”.

Având în vedere faptul că setul de materiale este unul voluminos, acesta va fi disponibil pentru descărcare pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii, la compartimentul „Transparența decizională”, directoriul „Anunțuri privind consultările publice”, sau va fi remis prin intermediul poștei electronice, la solicitare.

Viceprim-ministru,
ministru

Octavian CALMÎC

Anexe (în format electronic):

1. Proiectul HG - 54 pag.
2. Notă informativă - 4 pag.

Ex. Igor Zaharia

Tel. 022 820 714

Filipp Ivanov

Tel. fax: 022 820 733

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova prin fuzionarea Instituției Publice "Căpitănia Portului Giurgiulești" cu Întreprinderea de Stat "Registrul Naval"

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări.

Instituirea Agenției Navale a Republicii Moldova *se pliază pe angajamentele asumate odată cu semnarea Acordului de Asociere RM-UE, în special în ceea ce privește* dezvoltarea instituțională și funcțională a autorităților publice pentru a spori eficiența activității lor, precum și pentru a asigura un proces decizional și de planificare strategică eficient, participativ și transparent. Or, la momentul de față, ineficiența autorităților existente în implementarea prevederilor tratatelor internaționale în domeniul transportului naval/maritim dar și exercitarea corespunzătoare de către Republica Moldova a atribuțiilor de stat „*pavilion*” și stat „*port*” este evidentă, iar acestea sunt printre principalele cauze ale aflării Republicii Moldova în *Lista Neagră a Memorandumului de înțelegere de la Paris privind controlul statului port*. Ineficiența rezidă din faptul că la etapa actuală, în Republica Moldova nu există o autoritate administrativă unitară care ar fi investită cu funcții de supraveghere și control în domeniul transportului naval, de înregistrare a navelor, precum și de examinare a stării tehnice a acestora, după modelul țărilor UE, dar și a țărilor din spațiul CSI.

Totodată, urmează a fi luat în considerare faptul că supravegherea activității transportului naval și exercitarea funcțiilor de stat „*pavilion*” și stat „*port*” presupun în sine un proces foarte vast, iar structurile existente nu corespund cerințelor necesare pentru a fi eficiente în implementarea strategiilor din domeniul dat.

În acest context, necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru supravegherea, exercitarea controlului eficient în domeniul transportului maritim și la înregistrarea navelor sub pavilionul Republicii Moldova este evidentă, și, în viziunea Ministerului Economiei și Infrastructurii, acest obiectiv poate fi atins prin instituirea Agenției Navale a Republicii Moldova, constituită pe pilonii deja existenți (I.P. „Căpitănia Portului Giurgiulești”, Î.S. „Portul Fluvial Ungheni”), prin reformarea acestora și investirea cu funcțiile necesare pentru o bună exercitare a atribuțiilor sus-menționate, prevăzute în legislația comunitară și la care Republica Moldova este obligată să se alinieze.

După cum s-a menționat, crearea Agenției Navale a Republicii Moldova este o necesitate și prin prisma situației actuale alarmante referitoare la poziționarea Republicii Moldova în *Lista Neagră a Memorandumului de înțelegere de la Paris privind controlul statului port*. Importanța ieșirii din Lista neagră face ca acest obiectiv să fie o prioritate de bază pe Agenda de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova (p.2.4. Cooperare economică, domeniu - Transport), acest obiectiv fiind stipulat și în Strategia de transport și logistică 2013 – 2020.

Drept urmare, prin proiectul Hotărârii de Guvern supus avizării, nu se urmărește altceva decât crearea, în temeiul prevederilor art. 5 al Legii nr.599 din 30 septembrie 1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova (Monitorul Oficial

al Rep. Moldova, 2001, nr. 1-4, art. 2) cu modificările și completările ulterioare, art. 2 al Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Rep. Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595) cu modificările și completările ulterioare, art. art. 11 alin. (1) lit. q), 14, 27 lit. f) și g), 32 alin. (2) al Legii nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate (Monitorul Oficial al Rep. Moldova, 2012, nr. 160-164, art. 537), coroborat cu art. 5 lit. d) al Legii nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Rep. Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494) cu modificările și completările ulterioare și art. art. 4 lit. d), 14 al Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Rep. Moldova, 2006, nr. 126-130, art. 627) cu modificările și completările ulterioare, a unei autorități administrative unitare, subordonată Ministerului Economiei și Infrastructurii, care va exercita funcția de autoritate de stat în domeniul transportului maritim și pe căi navigabile interne ale Republicii Moldova, va îndeplini activități de autorizare, coordonare, inspecție, control, supraveghere și certificare a infrastructurii de transport maritim și pe căi navigabile interne, a navelor, a activităților de transport, a activităților conexe și a activităților auxiliare acestora, precum și a personalului ce efectuează aceste activități. De asemenea, Agenția Navală urmează a fi autoritatea responsabilă de supravegherea pieții pe domeniul de competență, și va fi implicată activ în procesul de armonizare a legislației comunitare prevăzute de Acordul de Asociere RM – UE.

În această ordine de idei, organul de specialitate al administrației publice centrale va îndeplini doar funcția de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor și strategiilor de dezvoltare din domeniul respectiv de competență. Ministerului Economiei și Infrastructurii va elabora și promova acte normative și norme specifice aplicabile transportului maritim și pe căi navigabile interne, va urmări aplicarea acestora și va asigura ducerea la îndeplinire a tuturor obligațiilor ce revin statului din acordurile și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Un alt aspect foarte important și care impune crearea acestei Agenții specializate, este asigurarea funcționalității în siguranță a Complexului portuar Giurgiulești, obiectiv care poate fi atins doar prin consolidarea capacității organului de specialitate din domeniul transportului naval. O consolidare în acest plan se va putea realiza doar printr-o reformă generală în domeniul respectiv.

Un alt argument juridic, întru susținerea proiectului de Hotărâre de Guvern propus spre examinare, este sarcina de a impulsiona dezvoltarea sectorului naval al Republicii Moldova, sarcină asumată prin Hotărârea de Guvern nr. 827 din 28.10.2013 cu privire la aprobarea Strategiei de transport și logistică pe anii 2013-2022, ce prevede inclusiv și *“crearea, în conformitate cu practica și cerințele internaționale, a unui organ competent specializat care va asigura implementarea deplină a prevederilor acordurilor internaționale din domeniul transportului naval”*.

Agenția Navală va fi un organ specializat, care își va desfășura activitatea sa în baza legislației Republicii Moldova și a prevederilor tratatelor internaționale din domeniul transportului naval, accentuându-și efortul asupra asigurării siguranței și securității navigației

maritime și pe căi navigabile interne, precum și asupra exercitării atribuțiilor de stat "pavilion" și stat "port".

Agenția Navală va avea un statut de persoană juridică cu un buget autonom, care va activa în baza principiilor de autogestiune și autofinanțare.

În acest context, precizăm că proiectul Hotărârii de Guvern privind instituirea Agenției Navale a Republicii Moldova prin fuzionarea Instituției Publice "Căpitania Portului Giurgiulești" cu Întreprinderea de Stat "Registrul Naval", reglementează procedura reorganizării propriu-zise, precum și stabilește principiile organizatorice și funcționale în baza cărora va activa Agenția, indică serviciile ce urmează a fi prestate de către aceasta, precum și tarifele percepute pentru aceste servicii, conform Metodologiei de calcul a tarifelor de plată pentru serviciile prestate și a Nomenclatorului serviciilor, care sunt parte componentă a prezentului proiect și urmează a fi aprobate odată cu acesta.

Fundamentarea juridică.

Proiectul în cauză vine să definească misiunea, funcțiile și atribuțiile Agenției, instituie reglementările necesare bunei organizări și funcționării a acesteia, inclusiv aspectele de ordin economico-financiar. Ținem să menționăm că instrumentul legal pentru crearea Agenției este Legea pentru modificarea și completarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, nr. 176 din 21 iulie 2017 (Monitorul Oficial al Rep. Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 554) care a pus baza înființării Agenției prin amendarea art. 5 și 6 ale Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 599-XIV din 30.09.1999 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 1-4, art. 2), inclusiv introducerea unui nou articol 6¹ care reglementează statutul, forma juridică de organizare și nemijlocit atribuțiile Agenției Navale a Republicii Moldova. Concomitent, având în vedere faptul că, Agenția Navală a Republicii Moldova se prezintă ca fiind un organ de specialitate de certificare, autorizare, supraveghere și control în domeniul transportului naval, Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494) a fost la rândul ei modificată și completată cu prevederile corespunzătoare.

Impactul proiectului.

Crearea Agenției Navale a Republicii Moldova va permite fortificarea eforturilor întreprinse pentru micșorarea numărului de nave ce nu corespund cerințelor convențiilor internaționale și care fac escală în porturile Republicii Moldova, prezentând un potențial pericol pentru securitatea ecologică din zonă, aceasta va avea un efect semnificativ asupra calității navelor ce se exploatează sub pavilionul Republicii Moldova și ca rezultat asupra imaginii Republicii Moldova pe plan internațional.

Rolul acestei autorități este dezvoltarea continuă a capacităților Republicii Moldova întru gestionarea unui număr cât mai mare de transporturi maritime și pe căi navigabile interne, ceea ce va contribui esențial la dezvoltarea economiei naționale, transportul maritim fiind un factor important în contextul cooperării economice pe plan mondial.

La nivel comunitar, transporturile maritime au o importanță deosebită, reprezentând principalul mod de transport prin care se realizează importurile și exporturile în cadrul UE.

Aproximativ 40% din mărfurile pentru comerțul intern și 70% din mărfurile destinate comerțului extern sunt transportate pe cale maritimă sau pe căi navigabile interne. În fiecare an, la nivelul porturilor statelor membre sunt încărcate-descărcate aproximativ 3,5 miliarde tone de mărfuri, iar peste 400 de milioane de pasageri sunt înregistrați la terminalele specializate.

Importanța transporturilor maritime și pe căi navigabile interne este apreciată la nivel comunitar și prin prisma numeroaselor locuri de muncă create, atât în mod direct cât și în mod indirect, în cadrul unor sectoare economice conexe, dar și datorită veniturilor importante aduse de acest sector bugetelor naționale ale statelor membre.

Astfel, având în vedere rolul important pe care îl prezintă aceste tipuri de transport, precum și faptul că UE încurajează dezvoltarea transporturilor maritime și pe căi navigabile interne prin acțiuni ce urmăresc modernizarea infrastructurilor de transport maritim, armonizarea legislațiilor specifice și a procedurilor în domeniu, considerăm ca fiind oportună reformarea serviciilor publice din acest domeniu prin reorganizarea structurilor existente la momentul actual.

Fundamentarea economico-financiară.

Aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Agenția Navală va avea un buget autonom, și va activa în baza principiilor de autogestiune și autofinanțare. Sursa de venit a Agenției va fi constituită din serviciile prestate persoanelor fizice și juridice (în mare parte nerezidenți a Republicii Moldova) ce țin de înregistrarea navelor în Registrul de Stat al Navelor al Republicii Moldova și intrările navelor în Complexul portuar Giurgiulești.

Numele inițiatorului, a autorului și a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul a fost elaborat de Ministerul Economiei și Infrastructurii cu asistența I.P. Căpitania Portului Giurgiulești” și a Î.S. ”Registrul Naval”.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul în cauză a fost plasat pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii, la compartimentul *Transparență decizională/Anunțuri privind inițierea elaborării deciziei.*

În contextul celor expuse, întru reformarea serviciilor publice existente, precum și întru crearea unui cadru instituțional mai eficient, funcțional și durabil, ceea ce va contribui la creșterea performanței administrației publice în domeniul transportului naval, Ministerul Economiei și Infrastructurii consideră oportună și necesară aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind instituirea Agenției Navale a Republicii Moldova prin fuzionarea Instituției Publice ”Căpitania Portului Giurgiulești” cu Întreprinderea de Stat ”Registrul Naval”.

**Viceprim – ministru,
ministru al economiei
și infrastructurii**

Octavian CALMÎC